

Väljaandja:	Riigikogu
Akti liik:	seadus
Teksti liik:	terviktekst
Redaktsiooni jõustumise kp:	01.07.2002
Redaktsiooni kehtivuse lõpp:	31.12.2003
Avaldamismärge:	

Mittetulundusühingute seadus

Vastu võetud 06.06.1996
 RT I 1996, 42, 811
 jõustumine 01.10.1996

Muudetud järgmiste aktidega

Vastuvõtmine	Avaldamine	Jõustumine
25.03.1998	RT I 1998, 36, 552	01.05.1998
17.06.1998	RT I 1998, 59, 941	10.07.1998
terviktekst RT paber kandjal	RT I 1998, 96, 1515	
20.01.1999	RT I 1999, 10, 155	01.01.2000
17.02.1999	RT I 1999, 23, 355	19.03.1999, osaliselt 01.03.1999
18.08.1999	RT I 1999, 67, 658	01.10.1999
20.06.2000	RT I 2000, 55, 365	12.07.2000
15.11.2000	RT I 2000, 88, 576	29.11.2000
06.06.2001	RT I 2001, 56, 336	07.07.2001
14.11.2001	RT I 2001, 93, 565	01.02.2002
05.06.2002	RT I 2002, 53, 336	01.07.2002

1. peatükk ÜLDSÄTTED

§ 1. Mõiste

- (1) Mittetulundusühing on isikute vabatahtlik ühendus, mille eesmärgiks või põhitegevuseks ei või olla majandustegevuse kaudu tulu saamine.
- (2) Mittetulundusühingu tulu võib kasutada üksnes põhikirjaliste eesmärkide saavutamiseks. Mittetulundusühing ei või jaotada kasumit oma liikmete vahel.
- (3) Seaduses võib sätestada erisusi teatud liiki mittetulundusühingute asutamise, tegevuse ja lõpetamise kohta.
- (4) Mittetulundusühingu ümberkujundamine teist liiki juriidiliseks isikuks ei ole lubatud.

§ 2. Õigusvõime

- (1) Mittetulundusühing on eraõiguslik juriidiline isik. Mittetulundusühingu õigusvõime tekib mittetulundusühingu kandmisega mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse (edaspidi register) ja lõpeb mittetulundusühingu kustutamiseга registrist.
- (2) Mittetulundusliku iseloomuga isikute ühendused, mis ei ole kantud registrisse, ei ole juriidilised isikud ja neile kohaldatakse seltsingute kohta sätestatud. Sellise ühenduse nimel tehtud tehingute eest vastutavad tehingu teinud isikud isiklikult ja solidaarselt.

§ 3. Asukoht

Mittetulundusühingu asukohaks on koht, kus asub mittetulundusühingu juhatus, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

§ 4. Nimi

- (1) Mittetulundusühingu nimi peab selgesti erinema teistest Eestis registrisse kantud või vähem kui kolm aastat tagasi registrist kustutatud mittetulundusühingute ja sihtasutuste nimedest.
- (2) Mittetulundusühingu nimi ei või olla eksitav mittetulundusühingu eesmärgi, tegevuse ulatuse ega õigusliku vormi osas.
- (3) [Kehtetu - RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]
- (4) Mittetulundusühingul võib olla ainult üks nimi.
- (5) Mittetulundusühingu nimi peab olema kirjutatud eesti-ladina tähestikus.
- (6) Mittetulundusühingu nimi peab sisaldama eestikeelset täiendit, mis viitab asjaolule, et tegemist on isikute ühendusega.
- (7) Mittetulundusühingu nimi ei või olla vastuolus heade kommetega.
- (8) Mittetulundusühingu dokumentidel peab olema näidatud mittetulundusühingu nimi, asukoht ja registrikood.

2. peatükk ASUTAMINE

§ 5. Asutajad

Mittetulundusühingu võivad asutada vähemalt kaks isikut. Asutajateks võivad olla füüsilised ja juriidilised isikud.

§ 6. Asutamisleping

- (1) Mittetulundusühingu asutamiseks sõlmivad asutajad asutamislepingu.
- (2) Asutamislepingus tuleb märkida:
 - 1) asutatava mittetulundusühingu nimi, asukoht, aadress ja eesmärk;
 - 2) asutajate nimed ja elu- või asukohad, samuti asutajate isiku- või registrikoodid;
 - 3) asutajate kohustused mittetulundusühingu suhtes.
 - 4) juhatuse liikmete nimed, isikukoodid ja elukohad.
- (3) Asutamislepingu sõlmimisega kinnitatakse selle lisana ka mittetulundusühingu põhikiri.
- (4) Asutamislepingule ja sellega kinnitatud põhikirjale kirjutavad alla kõik asutajad. Asutaja esindaja võib asutamislepingule alla kirjutada, kui talle on selleks antud volikiri. Põhikirja muutmine pärast mittetulundusühingu registrisse kandmist toimub käesoleva seaduse paragrahvis 23 sätestatud korras ega nõua asutamislepingu muutmist.

§ 7. Põhikiri

- (1) Mittetulundusühingu põhikiri peab olema kirjalik. Põhikirjas tuleb märkida:
 - 1) mittetulundusühingu nimi;
 - 2) mittetulundusühingu asukoht;
 - 3) mittetulundusühingu eesmärk;
 - 4) mittetulundusühingu liikmeks vastuvõtmise ning mittetulundusühingust väljaastumise ja väljaarvamise tingimused ja kord;
 - 5) liikmete õigused;
 - 6) liikmete kohustused või kord, kuidas võib liikmetele kohustusi kehtestada;
 - 7) osakondade olemasolu korral nende õigused ja kohustused;
 - 8) üldkoosoleku kokkukutsumise tingimused ja kord, samuti otsuste vastuvõtmise kord;
 - 8.1) juhatuse liikmete arv või nende ülem- ja alammäär;
 - 9) mittetulundusühingu vara jaotus ühingu lõpetamise korral;
 - 10) muud seaduses sätestatud tingimused.
- (2) Põhikirjaga võib ette näha ka muid tingimusi, mis ei ole seadusega vastuolus. Kui põhikirjasäte on vastuolus seaduses sätestatuga, kohaldatakse seaduses sätestatut.
- (3) Kui põhikirjaga ei ole mittetulundusühingu tähtaega ette nähtud, loetakse, et see on asutatud määramata tähtajaks.
- (4) Põhikirjas võib kasutada mittetulundusühingu organite ja osakondade kohta teistsuguseid nimetusi kui seaduses, kuid sel juhul peab põhikirjas olema näidatud, millisele seaduses sätestatud nimetusele see vastab.

§ 8. Registrisse kandmise avaldus

(1) Mittetulundusühingu kandmiseks selle asukoha registrisse esitab mittetulundusühingu juhatus avalduse, milles näidatakse käesoleva seaduse paragrahvis 10 nimetatud andmed, ja sellele kirjutavad alla kõik juhatuse liikmed. Avaldusele lisatakse:

- 1) asutamisleping ja sellega kinnitatud põhikiri;
- 2) [Kehtetu]
- 3) juhatuse liikme notariaalselt kinnitatud allkirjanäidis;
- 4) sidevahendite (telefon, faks vms.) numbrid;
- 5) muud seaduses sätestatud dokumendid.

(2) Registrile esitatavale muule avaldusele kirjutab alla juhatuse liige. Kui juhatuse liikmed on õigustatud esindama mittetulundusühingut ainult ühiselt, peavad avaldusele alla kirjutama kõik mittetulundusühingut ühiselt esindama õigustatud juhatuse liikmed.

§ 9. Registrisse kandmata jätmine

Registripidaja ei kanna mittetulundusühingut registrisse, kui selle põhikiri või muud dokumendid ei vasta seaduse nõuetele. Avalduse tagasilükkamisel peab registripidaja näitama ära tagasilükkamise põhjuse.

§ 10. Andmete registrisse kandmine ja nende muutmine

(1) Registrisse kantakse:

- 1) mittetulundusühingu nimi;
- 2) mittetulundusühingu asukoht ja aadress;
- 3) põhikirja kinnitamise aeg;
- 4) juhatuse liikmete nimed, isikukoodid ja elukohad;
- 5) juhatuse esindusõiguse erisused vastavalt käesoleva seaduse paragrahvile 27;
- 6) ühingu tähtaeg, kui mittetulundusühing on tähtajaline;
- 7) muud seaduses sätestatud andmed.

(2) Registrisse kantud andmete muutumisel esitab juhatus avalduse muudatuste registrisse kandmiseks.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud avaldusele tuleb lisada muutmise otsustanud üldkoosoleku või muu organi koosoleku protokoll, mis peab sisaldama andmeid koosoleku toimumise aja ja koha ning hääletustulemuste ja vastuvõetud otsuste kohta. Protokollile kirjutavad alla koosoleku juhataja ja protokollija. Protokollile lahutamatuks lisaks on koosolekust osavõtnute nimekiri koos igapähe allkirjaga. Uue juhatuse liikme registrisse kandmiseks peab avaldusele olema lisatud tema notariaalselt kinnitatud allkirjanäidis.

§ 11. Enne registrisse kandmist tehtud tehingud

(1) Asutatava mittetulundusühingu nimel enne mittetulundusühingu registrisse kandmist tehtud tehingutest tulenevate kohustuste täitmise eest vastutavad tehingu teinud isikud solidaarselt.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kohustused lähevad registrisse kandmisest alates üle mittetulundusühingule, kui tehingu teinud isikul oli õigus ühingu nimel tehingut teha.

(3) Kui isikul ei olnud õigust ühingu nimel tehingut teha, lähevad tehingust tulenevad kohustused üle mittetulundusühingule, kui üldkoosolek kiidab selle tehingu heaks.

3. peatükk MITTETULUNDUSÜHINGU LIKMEMED

§ 12. Liikmed

(1) Mittetulundusühingu liikmeks võib olla iga füüsiline või juriidiline isik, kes vastab mittetulundusühingu põhikirja nõuetele. Mittetulundusühingul peab olema vähemalt kaks liiget, kui seaduses või põhikirjaga ei ole ette nähtud suuremat liikmete arvu.

(2) Juhatus korraldab mittetulundusühingu liikmete arvestuse. Registripidajal on õigus igal ajal nõuda mittetulundusühingu juhatuselt andmeid mittetulundusühingu liikmete arvu kohta.

(3) Kui mittetulundusühingu liikmete arv langeb alla kahe või muu seaduses või põhikirjaga ettenähtud suuruse, peab juhatus kolme kuu jooksul esitama mittetulundusühingu lõpetamise avalduse. Kui juhatus nimetatud tähtaja jooksul avaldust ei esita, algatab registripidaja mittetulundusühingu sundlõpetamise.

(4) Liikmete varalised ja muud kohustused mittetulundusühingu suhtes määratakse kindlaks põhikirjaga. Liikmetele võib panna kohustusi ainult põhikirjas ettenähtud korras.

§ 13. Liikmeks vastuvõtmine

(1) Mittetulundusühingu liikmeks vastuvõtmise otsustab juhatus, kui seda ei ole põhikirjaga antud üldkoosoleku või muu organi pädevusse.

(2) Kui juhatus või muu organ peale üldkoosoleku keeldub taotlejat liikmeks vastu võtmast, võib taotleja nõuda, et tema liikmeks vastuvõtmise otsustab üldkoosolek.

§ 14. Liikmelisuse mitteüleantavus

(1) Liikmelisust mittetulundusühingus ja liikmeõiguste teostamist ei saa üle anda ega pärandada, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti. Füüsilisest isikust liikme surma või juriidilisest isikust liikme lõppemise korral tema liikmelisus mittetulundusühingus lõpeb.

(2) Liikmelisus säilib juriidilisest isikust liikme seaduses sätestatud viisil ümberkujundamisel. Juriidilisest isikust liikme ühinemise või jaotumise korral tema liikmeõigused lõpevad.

(3) Juriidilisest isikust liikmest teise juriidilise isiku eraldumise korral säilib jaguneva juriidilise isiku liikmelisus.

§ 15. Liikme väljaastumine

(1) Mittetulundusühingu liikmel on õigus avalduse alusel mittetulundusühingust välja astuda.

(2) Põhikirjaga võib ette näha, et liige võib mittetulundusühingust välja astuda ainult majandusaasta lõpul või pärast etteteatamistähtaja möödumist, mis ei või olla pikem kui kaks aastat.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 sätestatud ei kohaldata, kui liikme õigusi või kohustusi muudetakse oluliselt või kui liikmeksjäämine ei ole õiglase hinnangu kohaselt võimalik.

§ 16. Liikme väljaarvamine

(1) Liikme võib mittetulundusühingust välja arvata juhatuse otsusega põhikirjas ettenähtud juhtudel ja korras. Põhikirjaga võib ette näha, et liikme väljaarvamise otsustab üldkoosolek.

(2) Liikme võib mittetulundusühingust põhikirjas sätestatud sõltumata välja arvata põhikirjasätete täitmata jätmise või ühingu olulisel määral kahjustamise tõttu.

(3) Mittetulundusühingust välja arvatud liikmele tuleb tema ühingust väljaarvamise otsuse tegemisest ja selle põhjustest viivitamatult kirjalikult teatada.

(4) Kui liikme väljaarvamise otsustab juhatus, võib liige nõuda väljaarvamise otsustamist üldkoosoleku poolt. Kui liikme on välja arvanud mittetulundusühingu muu selleks pädev organ, võib üldkoosolek väljaarvamise otsuse väljaarvatud liikme avalduse alusel kehtetuks tunnistada.

§ 17. Liikmelisuse lõppemise tagajärjed

(1) Kui liikmelisus lõpeb majandusaasta kestel, peab põhikirjaga ettenähtud liikmemaksu tasuma kogu majandusaasta eest, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Isikul, kelle liikmelisus mittetulundusühingus on lõppenud, ei ole õigusi ühingu varale.

4. peatükk JUHTIMINE

§ 18. Üldkoosolek

(1) Mittetulundusühingu kõrgeimaks organiks on selle liikmete üldkoosolek. Üldkoosolekus võivad osaleda kõik mittetulundusühingu liikmed, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Üldkoosolek võtab vastu otsuseid kõikides mittetulundusühingu juhtimise küsimustes, mida ei ole seaduse või põhikirjaga antud juhatuse või mittetulundusühingu muu organi pädevusse.

§ 19. Üldkoosoleku pädevus

Üldkoosoleku pädevusse kuulub:

1) põhikirja muutmine;

- 2) eesmärgi muutmine;
- 3) juhatuse liikmete määramine, kui põhikirjas ei ole ette nähtud teisiti;
- 4) muude põhikirjaga ettenähtud organite (paragrahv 31) liikmete valimine, kui põhikirjas ei ole ette nähtud teisiti;
- 5) juhatuse või muu organi liikmega tehingu tegemise või tema vastu nõude esitamise otsustamine ja selles tehingus või nõudes mittetulundusühingu esindaja määramine;
- 6) muude küsimuste otsustamine, mida ei ole seaduse või põhikirjaga antud teiste organite pädevusse.

§ 20. Üldkoosoleku kokkukutsumine

- (1) Üldkoosoleku kutsub kokku juhatus.
- (2) Juhatus peab üldkoosoleku kokku kutsuma seaduses või põhikirjaga ettenähtud juhtudel ja korras, samuti siis, kui ühingu huvid seda nõuavad.
- (3) Juhatus peab üldkoosoleku kokku kutsuma, kui seda nõuab kirjalikult ja põhjust ära näidates vähemalt 1/10 mittetulundusühingu liikmetest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud väiksema esindatuse nõuet.
- (4) Kui juhatus ei kutsu üldkoosolekut käesoleva paragrahvi lõikes 3 nimetatud asjaoludel kokku, võivad taotlejad üldkoosoleku ise kokku kutsuda samas korras juhatusega.
- (5) Üldkoosoleku kokkukutsumisest peab ette teatama vähemalt seitse päeva, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud pikemat tähtaega.

§ 21. Üldkoosoleku läbiviimine

- (1) Üldkoosolek võib vastu võtta otsuseid, kui tema kokkukutsumisel on järgitud kõiki seadusest ja mittetulundusühingu põhikirjast tulenevaid nõudeid. Mittetulundusühingu põhikirjas võib sätestada, kui suure osa mittetulundusühingu liikmete osavõtul on üldkoosolek otsustusvõimeline ning millises korras kutsutakse uus üldkoosolek kokku sel juhul, kui üldkoosolekul ei osalenud nõutav arv mittetulundusühingu liikmeid.
- (2) [kehtetu]
- (3) Kui üldkoosoleku kokkukutsumisel on rikutud seaduse või põhikirja nõudeid, ei ole üldkoosolek õigustatud otsuseid vastu võtma, välja arvatud siis, kui üldkoosolekus osalevad või on esindatud kõik liikmed.
- (4) Üldkoosolek on pädev vastu võtma otsuseid küsimustes, mis on üldkoosoleku kokkukutsumisel teatavaks tehtud, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti. Küsimustes, mida ei ole üldkoosoleku kokkukutsumisel teatavaks tehtud, võib vastu võtta otsuseid, kui üldkoosolekus osalevad või on esindatud mittetulundusühingu kõik liikmed.
- (5) Üldkoosolekus võib osaleda ja hääletada mittetulundusühingu liige või tema esindaja, kellele on antud lihtkirjalik volikiri. Esindajaks võib olla ainult teine mittetulundusühingu liige.

§ 22. Üldkoosoleku otsus

- (1) Üldkoosoleku otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletab üle poole koosolekus osalenud mittetulundusühingu liikmetest või nende esindajatest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema hääleteenamuse nõuet.
 - (1.1) Isiku valimisel loetakse üldkoosolekul valituks kandidaat, kes sai teistest enam hääli, kui põhikirjas ei ole kehtestatud kõrgemat hääldenõuet. Hääle võrdsel jagunemisel heidetakse liisku, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.
- (2) [kehtetu]
- (3) Üldkoosoleku otsus loetakse vastuvõetuks koosolekut kokku kutsumata, kui otsuse poolt hääletavad kirjalikult kõik mittetulundusühingu liikmed.
- (4) Igal mittetulundusühingu liikmel on üks hääl. Liige ei või hääletada, kui mittetulundusühing otsustab temaga või temaga võrdset majanduslikku huvi omava isikuga tehingu tegemist või temaga kohtuvaidluse alustamist või lõpetamist.
- (5) Mittetulundusühingu liikme teistest erineva õiguse lõpetamiseks või muutmiseks, samuti talle teistest erineva kohustuse panemiseks peab olema selle liikme nõusolek.

(6) Mittetulundusühingu liige, kes on ka juhatuse või muu organi liige, ei või hääletada mittetulundusühingu poolt tema vastu nõude esitamise otsustamisel. Käesolevas lõikes nimetatud mittetulundusühingu liikmete hääli ei arvestata esindatuse määramisel.

§ 23. Põhikirja muutmine

(1) Põhikirja muutmise otsus on vastu võetud, kui selle poolt on hääletanud üle 2/3 üldkoosolekus osalenud liikmetest või nende esindajatest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

(1¹) Põhikirjas ettenähtud mittetulundusühingu eesmärgi muutmiseks on vajalik vähemalt 9/10 liikmete nõusolek, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet. Muutmist otsustanud üldkoosolekul mitteosalenud liikme nõusolek peab olema esitatud kirjalikult.

(2) Põhikirjamuudatus jõustub selle registrisse kandmisest. Põhikirjamuudatuse registrisse kandmise avaldusele lisatakse põhikirja muutmise otsustanud üldkoosoleku protokoll ja põhikirja uus tekst. Põhikirja uuele tekstile peab alla kirjutama vähemalt üks juhatuse liige või kui juhatuse liikmed on õigustatud ühingu esindama ainult ühiselt, siis kõik ühiselt esindama õigustatud juhatuse liikmed.

§ 24. Üldkoosoleku otsuse kehtetuks tunnistamine

(1) Kohus võib mittetulundusühingu liikme või juhatuse liikme avalduse alusel tunnistada kehtetuks seaduse või põhikirjaga vastuolus oleva üldkoosoleku otsuse, kui avaldus on esitatud kolme kuu jooksul otsuse vastuvõtmisest.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud korras võib nõuda ka mittetulundusühingu teiste organite otsuste kehtetuks tunnistamist.

§ 25. Volinike koosolek

(1) Mittetulundusühingu põhikirjaga võib näha ette, et üldkoosoleku ülesandeid täidab põhikirjaga määratud ulatuses mittetulundusühingu liikmete poolt ja nende seast valitud volinike koosolek. Volinike arv ja nende valimise kord nähakse ette põhikirjas. Igal mittetulundusühingu liikmel on õigus osaleda volinike valimises.

(2) Volinike koosolekule kohaldatakse käesolevas seaduses üldkoosoleku kohta sätestatud, kui muus seaduses või põhikirjas ei ole ette nähtud teisiti.

(3) Põhikirjaga võib näha ette, et volinike koosoleku teatud otsused jõustuvad pärast nende heakskiitmist mittetulundusühingu liikmete poolt. Hääletamise aeg ja kord tuleb ette näha põhikirjas.

§ 26. Juhatus

(1) Mittetulundusühingul peab olema juhatus, mis seda juhib ja esindab. Juhatusel võib olla üks liige (juhataja) või mitu liiget. Juhatuse liikmete minimaalne arv nähakse ette põhikirjas.

(2) Juhatuse liige peab olema teovõimeline füüsiline isik.

(3) Vähemalt pooled juhatuse liikmed peavad olema isikud, kelle elukoht on Eestis.

§ 27. Juhatuse esindusõigus

(1) Juhatuse igal liikmel on õigus esindada mittetulundusühingut kõikides õigustoimingutes, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Põhikirjas võib ette näha, et juhatuse liikmed või mõned neist võivad esindada mittetulundusühingut ainult ühiselt. Kolmandate isikute suhtes kehtib piirang ainult siis, kui see on kantud registrisse.

(3) Juhatuse õigust esindada mittetulundusühingut võib piirata põhikirjaga või üldkoosoleku otsusega. Esindusõiguse piiramine ei kehti kolmandate isikute suhtes.

(4) Juhatus võib mittetulundusühingu kinnisasju või registrisse kantud vallasasju võõrandada või asjaõigusega koormata üldkoosoleku otsusega ja selles otsuses ettenähtud tingimustel, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti. Nimetatud piirang kehtib kolmandate isikute suhtes, kui see on kantud registrisse.

§ 28. Juhatuse määramine ja pädevus

(1) Juhatuse liikmed määrab üldkoosolek, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(2) Juhatuse liikme võib liikme määranud organi otsusega igal ajal, sõltumata põhjusest, tagasi kutsuda, kusjuures temaga sõlmitud lepingust tulenevad õigused ja kohustused lõpevad vastavalt lepingule. Kui juhatuse liikme on tagasi kutsunud mittetulundusühingu muu selleks pädev organ, võib üldkoosolek tagasikutsumise otsuse tagasikutsumise juhatuse liikme avalduse alusel kehtetuks tunnistada.

(3) Põhikirjas võib ette näha, et juhatuse liikme võib tagasi kutsuda üksnes kohustuste olulisel määral täitmata jätmise või võimetuse korral mittetulundusühingut juhtida või mõnel muul mõjuval põhjusel.

(4) Juhatusse liige ei või oma kohustuste täitmist panna kolmandale isikule, kui seda ei ole ette nähtud põhikirjaga või üldkoosoleku otsusega.

(5) Juhatus peab andma mittetulundusühingu liikmetele vajalikku teavet juhtimise kohta ja esitama nende nõudel vastava aruande, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(6) Juhatusel on õigus nõuda ülesannete täitmisel tehtud vajalike kulutuste hüvitamist, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

§ 29. Juhatus otsus

(1) Juhatus võib vastu võtta otsuseid, kui selle koosolekus osaleb üle poole juhatuse liikmetest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema esindatuse nõuet.

(2) Kui juhatus koosneb mitmest liikmest, on juhatuse otsuse vastuvõtmiseks nõutav juhatuse koosolekus osalenud juhatuse liikmete poolthääletenamus, kui põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema hääletenamuse nõuet.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 sätestatud järgimata võib juhatus vastu võtta otsuse koosolekut kokku kutsumata, kui selle poolt hääletavad kirjalikult kõik juhatuse liikmed ja põhikirjaga ei ole ette nähtud teisiti.

(4) Juhatusse liige ei või osaleda hääletamises, kui otsustatakse temaga või temaga võrdset majanduslikku huvi omava isikuga tehingu tegemist või temaga kohtuvaidluse alustamist või lõpetamist mittetulundusühingu poolt.

§ 30. Juhatusse liikme määramine kohtu poolt

Mõjuval põhjusel, milleks on eelkõige juhatuse liikme ajutine või kestev võimetus täita oma kohustusi, võib kohus huvitatud isiku nõudel määrata väljalangenud juhatuse liikme asemele uue liikme. Kohtu määratud juhatuse liikme volitused kestavad uue juhatuse liikme määramiseni üldkoosoleku poolt või muul põhikirjas ettenähtud viisil.

§ 31. Muud organid

(1) Põhikirjaga võib ette näha, et teatud õigustoimingute tegemiseks määratakse lisaks juhatusele muu organ, mille pädevus ja moodustamise kord nähakse ette põhikirjas.

(2) Muu organi õigus mittetulundusühingut esindada ulatub kahtluse korral kõigile õigustoimingutele, mida talle põhikirjaga ettenähtud valdkond harilikult kaasa toob.

§ 32. Juhatusse või muu organi liikme vastutus

(1) Juhatusse, samuti muu organi liikmed, kes on oma kohustuse rikkumisega tekitanud kahju mittetulundusühingule, vastutavad tekitatud kahju hüvitamise eest solidaarselt.

(2) Käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud kahju hüvitamist mittetulundusühingule võib nõuda ka mittetulundusühingu võlausaldaja, kui ta ei saa oma nõudeid rahuldada mittetulundusühingu vara arvel.

(3) Võlausaldajal on õigus käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud nõue esitada ka juhul, kui mittetulundusühing on nõudest juhatuse või muu organi liikme vastu loobunud või sõlminud temaga kompromissilepingu.

(4) Juhatusse või muu organi liikme vastu esitatava nõude aegumistähtaeg on viis aastat kohustuse rikkumisest. [RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

§ 33. Osakonnad

(1) Mittetulundusühingul võivad olla osakonnad, kui see on ette nähtud põhikirjaga. Osakonnad ei ole juriidilised isikud.

(2) Osakonna organid ja nende pädevus nähakse ette mittetulundusühingu põhikirjas. Kui osakonnal on oma üldkoosolek ja juhatus, kohaldatakse nendele käesoleva seaduse paragrahvides 18-22, 24-26, 28-30 ja 32 sätestatud.

§ 34. Järelevalve

(1) Üldkoosolek teostab järelevalvet teiste organite tegevuse üle. Selle ülesande täitmiseks võib üldkoosolek määrata revisjoni või audiitorkontrolli.

(1.1) Revidendiks või audiitoriks ei või olla mittetulundusühingu juhatuse liige ega raamatupidaja.

(2) Juhatus ja muu organi liikmed peavad võimaldama revidendil või audiitoril tutvuda kõigi revisjoni või audiitorkontrolli läbiviimiseks vajalike dokumentidega ning andma vajalikku teavet.

(3) Revidendid või audiitorid koostavad revisjoni või audiitorkontrolli tulemuste kohta aruande, mille esitavad üldkoosolekule.

§ 35. Raamatupidamine

Juhatus korraldab mittetulundusühingu raamatupidamise vastavalt raamatupidamise seadusele (RT I 1994, 48, 790; 1995, 26-28, 355; 92, 1604; 1996, 40, 773).

§ 36. Majandusaasta aruanne

(1) Pärast majandusaasta lõppu koostab juhatus raamatupidamise aastaaruande ja tegevusaruande seaduses sätestatud korras.

(2) Juhatus esitab aruanded üldkoosolekule kuue kuu jooksul, arvates majandusaasta lõppemisest. Kui mittetulundusühingul on audiitor või revisjonikomisjon, peab aruannetele lisama audiitori järeldusotsuse või revisjonikomisjoni arvamuse.

(3) Majandusaasta aruande kinnitamise otsustab üldkoosolek.

(4) Kinnitatud majandusaasta aruandele kirjutavad alla kõik juhatuse liikmed.

5. peatükk LÕPETAMINE

§ 37. Lõpetamise alused

Mittetulundusühing lõpetatakse:

- 1) üldkoosoleku otsusega;
- 2) pankrotimenetluse alustamisel mittetulundusühingu vastu;
- 3) mittetulundusühingu liikmete arvu vähenemisel alla kahe või muu seaduses või põhikirjas sätestatud suuruse;
- 4) üldkoosoleku võimetuse korral määrata seaduses või põhikirjaga ettenähtud organite liikmed;
- 5) tähtaja möödumisel, kui mittetulundusühing oli tähtajaline;
- 6) muul seaduses või põhikirjaga ettenähtud alusel.

§ 38. Lõpetamine üldkoosoleku otsusega

Mittetulundusühingu lõpetamise võib alati otsustada üldkoosoleku otsusega. Otsus on vastu võetud, kui selle poolt on hääletanud üle 2/3 üldkoosolekus osalenud või esindatud liikmetest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

§ 39. Pankrotiavalduse esitamine

Juhatus peab esitama pankrotiavalduse, kui selgub, et mittetulundusühingul on vähem vara kui võetud kohustusi. Avalduse esitamata jätmise või avalduse esitamisega viivitamise korral vastutavad selles süüdi olevad juhatuse liikmed mittetulundusühingule või kolmandatele isikutele sellega tekitatud kahju eest solidaarselt.

§ 40. Sundlõpetamine

- (1) Mittetulundusühing lõpetatakse kohtuotsusega siseministri või muu huvitatud isiku nõudel, kui:
 - 1) mittetulundusühingu eesmärk või tegevus on vastuolus seaduse, põhiseadusliku korra või heade kommetega;
 - 2) mittetulundusühingu tegevus ei vasta tema põhikirjalistele eesmärkidele;
 - 3) mittetulundusühingu põhitegevuseks saab majandustegevus;
 - 4) juhatus ei esita seaduses sätestatud lõpetamise avaldust;
 - 5) muudel seaduses sätestatud juhtudel.

(2) Kohus võib anda tähtaja käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud puuduste kõrvaldamiseks.

§ 41. Lõpetamise avaldus

(1) Kui mittetulundusühing lõpetatakse üldkoosoleku otsusega, tähtaja möödumisel või muul alusel, peab juhatus esitama avalduse lõpetamise kandmiseks registrisse. Sundlõpetamise või pankroti korral, samuti pankrotimenetluse lõppemise korral tehakse vastav kanne kohtuotsuse alusel.

(2) Kui lõpetamise aluseks on üldkoosoleku otsus, tuleb lõpetamise otsustanud üldkoosoleku protokoll avaldusele lisada.

(3) Pankrotiotsuse teinud kohus teatab registripidajale mittetulundusühingu pankroti väljakuulutamisest, samuti pankrotimenetluse lõppemisest. Pankrotikandes märgitakse pankrotihalduri nimi, isikukood ja elukoht.

§ 42. Likvideerimine

(1) Mittetulundusühingu lõpetamisel toimub selle likvideerimine (likvideerimismenetlus), kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

(2) Likvideerimismenetluses tuleb mittetulundusühingu nimele lisada märkus "likvideerimisel".

§ 43. Likvideerijad

(1) Mittetulundusühingu likvideerijateks on juhatuse liikmed, kui põhikirja või üldkoosoleku otsusega ei ole ette nähtud teisiti. Sundlõpetamise korral määrab likvideerijad kohus, kes määrab ka likvideerijate tasustamise korra ja tasu suuruse.

(2) Likvideerija peab olema teovõimeline füüsiline isik.

(3) Vähemalt pooled likvideerijad peavad olema isikud, kelle elukoht on Eestis.

(4) Likvideerijate määramisele ja tagasikutsumisele kohaldatakse käesoleva seaduse paragrahvis 28 sätestatud.

(5) Mittetulundusühingu liikme, likvideerija või muu huvitatud isiku nõudel või kohtu enda algatusel võib kohus likvideerija mõjuval põhjusel tagasi kutsuda. Sel juhul nimetab kohus uue likvideerija.

§ 44. Likvideerija kanne

(1) Juhatus esitab avalduse likvideerijate kandmiseks registrisse. Kui likvideerijad määratakse üldkoosoleku otsusega, tuleb likvideerijate registrisse kandmise avaldusele lisada likvideerijate määramise otsustanud üldkoosoleku protokoll. Avaldusele tuleb lisada likvideerijate notariaalselt kinnitatud allkirjanäidised.

(2) Kui likvideerija määratakse kohtuotsusega, saadab kohus registripidajale otsuse kande tegemiseks.

(3) Registrisse kantakse likvideerijate nimed, elukohad ja isikukoodid.

§ 45. Likvideerijate õigused ja kohustused

(1) Likvideerijatel on juhatuse õigused ja kohustused, mis ei ole vastuolus likvideerimise eesmärgiga.

(2) Likvideerijad lõpetavad mittetulundusühingu tegevuse, nõuavad sisse võlad, müüvad vara, rahuldavad võlausaldajate nõuded ja jaotavad pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist allesjäänud vara selleks õigustatud isikute vahel.

(3) Likvideerijad ei pea vara müüma, kui see ei ole vajalik võlausaldajate nõuete rahuldamiseks või järelejäänud vara jaotamiseks õigustatud isikute vahel ning kui üldkoosolek annab selleks nõusoleku.

(4) Likvideerijad võivad teha ainult neid tehinguid, mis on vajalikud mittetulundusühingu likvideerimiseks.

§ 46. Likvideerijate esindusõigus

(1) Kui mittetulundusühingul on mitu likvideerijat, on neil õigus esindada mittetulundusühingut ainult ühiselt, kui põhikirjaga või likvideerijate määramise otsusega ei ole ette nähtud teisiti. Kolmandate isikute suhtes kehtib nimetatud piirang ainult siis, kui see on kantud registrisse.

(2) Likvideerijad võivad volitada ühte või mitut enda hulgast teatud tehingute tegemiseks või teatud liiki tegevuseks.

§ 47. Võlausaldajatele teatamine

(1) Likvideerijad avaldavad viivitamata teate mittetulundusühingu likvideerimismenetlusest ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Teada olevatele võlausaldajatele peavad likvideerijad likvideerimisteate saatma.

(2) Likvideerimisteates tuleb märkida, et võlausaldajatel tuleb esitada oma nõuded kahe kuu jooksul teate avaldamisest.

§ 48. Nõuete esitamine

(1) Võlausaldajad peavad teatama likvideerijatele kahe kuu jooksul likvideerimisteate avaldamisest kõigist oma nõuetest mittetulundusühingu vastu. Teates tuleb märkida nõude sisu, alus ja suurus ning sellele lisada nõuet tõendavad dokumendid.

(2) Kui teada olev võlausaldaja ei ole nõuet esitanud, deponeeritakse temale kuuluv raha.

(3) Kui võlausaldaja nõude täitmise tähtpäev ei ole saabunud või võlausaldaja ei võta täitmist vastu, deponeeritakse temale kuuluv raha.

§ 49. Likvideerimisel pankrotiavalduse esitamine

Kui likvideeritava mittetulundusühingu varast ei jätku võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamiseks, peavad likvideerijad esitama pankrotiavalduse.

§ 50. Vara jaotamine

(1) Pärast võlausaldajate kõigi nõuete rahuldamist ja raha deponeerimist jaotatakse allesjäänud vara põhikirja järgi selleks õigustatud isikute vahel.

(2) Põhikirjaga võib näha ette, et vara jagamisel määratakse õigustatud isikud üldkoosoleku otsusega.

(3) Kui põhikirjaga või üldkoosoleku otsusega ei ole ette nähtud, kelle vahel mittetulundusühingu vara jaotatakse, ja mittetulundusühing oli vastavalt põhikirjale loodud ainult selle liikmete huvides, jaotatakse vara võrdsetes osades mittetulundusühingu lõpetamise ajal selle liikmeteks olnud isikute vahel.

(4) Kui vara ei saa jaotada käesoleva paragrahvi lõigetes 1-3 ettenähtud alustel, läheb vara üle riigile, kes peab seda kasutama võimalikult mittetulundusühingu eesmärkidele vastavalt.

(5) Mittetulundusühingu sundlõpetamise korral põhjusel, etselleesmärk või tegevus on vastuolus põhiseadusliku korra, kriminaalseaduse või heade kommetega, läheb pärast võlausaldajate nõuete rahuldamist järelejäänud vara riigile.

(6) Vara ei või õigustatud isikute vahel välja jagada enne kuue kuu möödumist likvideerimisteate avaldamisest.

§ 51. Lõpetatud mittetulundusühingu tegevuse jätkamine

(1) Kui mittetulundusühingu lõpetamine on põhikirjaga ette nähtud või otsustatud üldkoosolekul, võib üldkoosolek kuni vara jagamise alustamiseni otsustada mittetulundusühingu tegevuse jätkamise või mittetulundusühingu ühinemise või jagunemise. Tegevuse jätkamise otsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas üle 2/3 üldkoosolekul osalenud või esindatud liikmetest.

(2) Kui otsustatakse tegevuse jätkamine, tuleb sama otsusega määrata uus juhatus ja muude põhikirjaga ettenähtud organite liikmed.

(3) Likvideerijad peavad esitama avalduse tegevuse jätkamise kandmiseks registrisse. Jätkamise otsus jõustub selle registrisse kandmisest.

§ 52. Registrist kustutamine ja täiendav likvideerimine

(1) Pärast likvideerimise lõppemist esitavad likvideerijad avalduse mittetulundusühingu registrist kustutamiseks.

(2) Kui pärast mittetulundusühingu registrist kustutamist selgub, et on vajalikud täiendavad likvideerimisabinõud, ennistab kohus huvitatud isiku nõudel vanade likvideerijate õigused või määrab uued likvideerijad.

§ 53. Mittetulundusühingu registrist kustutamine

(1) Mittetulundusühingu lõppemisel kustutatakse mittetulundusühing registrist mittetulundusühingu enda avalduse põhjal või seaduses sätestatud muul alusel.

(2) Kui mittetulundusühingu likvideerimise lõppemisel ei esitata avaldust selle kustutamiseks registrist, on registripidajal õigus mittetulundusühing registrist kustutada.

(3) Mittetulundusühingut ei või registrist kustutada ilma Maksuameti kohaliku talituse kirjaliku nõusolekuta, välja arvatud siis, kui viimane on esitanud avalduse mittetulundusühingu registrist kustutamiseks. Nõusoleku saamiseks esitab registripidaja kirjaliku taotluse Maksuametile. Maksuamet ei või nõusolekust keelduda, kui tal ei ole nõudeid mittetulundusühingu vastu. Kui nõusolekut ei ole saadud 20 päeva jooksul pärast taotluse saatmist, loetakse Maksuamet registrist kustutamisele nõus olevaks.

§ 54. Dokumentide säilitamine

(1) Likvideerijad annavad mittetulundusühingu dokumendid hoiule ühele likvideerijale või arhiivile. Kui likvideerijad dokumentide hoidjat määranud ei ole, määrab selle kohus.

(2) Dokumentide hoidja nimi, isiku- või registrikood ning elu- või asukoht kantakse registrisse likvideerijate avalduse põhjal. Kui hoidja määrab kohus, tehakse kanne kohtuotsuse alusel. Dokumentide hoidja muutumisel teatab üleandja sellest enne üleandmist registripidajale uute andmete registrisse kandmiseks.

(3) Mittetulundusühing on vastutav oma tegevuse tulemusena loodud või saadud dokumentide säilimise eest seadusega ettenähtud tähtaja jooksul. Mittetulundusühingu likvideerimisel võib tema säilitamisele kuuluvad dokumendid kokkuleppel arhiiviga üle anda arhiivi. Dokumentide üleandmisel arhiivi läheb vastutus nende säilimise eest arhiivile.

§ 55. [Kehtetu - RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

6. peatükk ÜHINEMINE JA JAGUNEMINE

1. jagu Ühinemine

§ 56. Ühinemise mõiste

(1) Mittetulundusühing (ühendatav mittetulundusühing) võib ühineda teise mittetulundusühinguga (ühendav mittetulundusühing). Põhikirjaga võib ette näha, et ühinemine on või ei ole lubatud ainult põhikirjas ettenähtud tingimustel. Ühendatav mittetulundusühing loetakse lõppenuks.

(2) Mittetulundusühingud võivad ühineda ka selliselt, et asutavad uue mittetulundusühingu. Ühinevad mittetulundusühingud loetakse sel juhul lõppenuks.

(3) Ühinemine toimub likvideerimismenetluseta.

(4) Ühinemisel läheb ühendatava mittetulundusühingu vara (õigused ja kohustused) üle ühendavale mittetulundusühingule. Uue mittetulundusühingu asutamisel läheb ühinevate mittetulundusühingute vara sellele üle.

(5) Ühendatava mittetulundusühingu liikmed saavad ühinemisel ühendava mittetulundusühingu liikmeteks. Uue mittetulundusühingu asutamisel saavad selle liikmeteks ühinevate mittetulundusühingute liikmed.

(6) Mittetulundusühing võib ühineda ainult teise mittetulundusühinguga.

(7) Seaduses sätestatud juhtudel on ühinemiseks nõutav pädeva asutuse luba.

§ 57. Ühinemisleping

(1) Ühinemiseks sõlmivad mittetulundusühingute juhatused ühinemislepingu. Ühinemislepingust tekivad õigused ja kohustused pärast lepingu heakskiitmist käesoleva seaduse paragrahvis 58 sätestatud korras. Ühinemislepingus tuleb märkida:

- 1) mittetulundusühingute nimed ja asukohad;
- 2) õigused, mida ühendav mittetulundusühing annab ühendatava mittetulundusühingu liikmetele;
- 3) ühinemise tagajärjed ühendatava mittetulundusühingu töötajatele.

(2) Ühinemisleping peab olema kirjalik.

(3) Kui heakskiidetud ühinemisleping on tingimuslik ja tingimus ei ole viie aasta jooksul pärast lepingu sõlmimist saanud, võib mittetulundusühing selle lõpetada, teatades lõpetamisest vähemalt kuus kuud ette, kui ühinemislepingus ei ole ette nähtud lühemat etteteatamise tähtaega.

§ 58. Ühinemisotsus

(1) Ühinemislepingust tekivad õigused ja kohustused, kui ühinemislepingu on heaks kiitnud kõik ühinevad mittetulundusühingud. Ühinemisotsus peab olema kirjalik.

(2) Ühinemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas üle 2/3 üldkoosolekus osalenud või esindatud liikmetest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema hääleteenamuse nõuet.

§ 59. Võlausaldajate kaitse

(1) Ühinemisel saadab osaleva (ühineva) mittetulundusühingu juhatuse 15 päeva jooksul ühinemisotsuse vastuvõtmisest kirjaliku teate ühinemise kohta mittetulundusühingule teada olevatele võlausaldajatele, kellel olid nõuded mittetulundusühingu vastu enne ühinemisotsuse tegemist.

(2) Ühinemisotsuse kohta peab juhatuse avaldama ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded kaks teadet vähemalt 15-päevase vahega. Teates tuleb näidata, et võlausaldajad esitaksid oma nõuded kahe kuu jooksul.

(3) Mittetulundusühing peab tagama võlausaldajate nõuded, kui need on esitatud kahe kuu jooksul viimase teate avaldamisest. Kui nõude täitmise tähtaeg on saanud või kui nõue ei ole piisavalt tagatud, võib võlausaldaja nõuda nõude rahuldamist.

(4) Ühendava mittetulundusühingu võlausaldaja võib oma nõude tagamist või rahuldamist nõuda üksnes siis, kui ta tõendab, et ühinemine ohustab tema nõude täitmist.

§ 60. Avalduse esitamine registrile

(1) Ühineva mittetulundusühingu juhatuse esitab pärast kolme kuu möödumist teise ühinemisteate avaldamisest avalduse ühinemise kandmiseks oma asukoha registrisse. Avaldusele lisatakse:

- 1) ühinemislepingu notariaalselt kinnitatud ära kiri;
- 2) ühinemisotsus;
- 3) ühinemisluba, kui see on nõutav;
- 4) viide Ametlike Teadaannete numbritele, milles on avaldatud käesoleva seaduse § 59 lõikes 2 nimetatud teated.

(2) Avalduses peavad juhatuse liikmed kinnitama, et oma nõuded tähtaegselt esitanud ja ühinemise vastu vaieldnud võlausaldajate nõuded on tagatud või rahuldatud.

§ 61. Ühendava mittetulundusühingu nimi

Ühendav mittetulundusühing võib jätkata tegevust ühendatava mittetulundusühingu nime all.

§ 62. Ühinemise kanne

(1) Ühinemine kantakse ühendava mittetulundusühingu asukoha registrisse, kui kanne on tehtud kõigi ühendatavate mittetulundusühingute asukoha registritesse. Ühendatava mittetulundusühingu asukoha registri kandes märgitakse, et ühinemine loetakse toimunuks selle kandmisega ühendava mittetulundusühingu asukoha registrisse.

(2) Ühendava mittetulundusühingu asukoha registripidaja teatab ühendatava mittetulundusühingu asukoha registripidajale ühinemise registrisse kandmisest. Saanud teate, märgib registripidaja registrisse, millal on ühinemine kantud ühendava mittetulundusühingu asukoha registrisse. Ühendatava mittetulundusühingu registripidaja saadab tema juures hoitavad mittetulundusühingu dokumendid ühendava mittetulundusühingu asukoha registripidajale.

§ 63. Kande õiguslik toime

(1) Ühinemise kandmisega ühendava mittetulundusühingu asukoha registrisse läheb ühendatava mittetulundusühingu vara (õigused ja kohustused) üle ühendavale mittetulundusühingule. Pärast ühinemise kandmist ühendava mittetulundusühingu asukoha registrisse tehakse vara ülemineku kanded kinnistusraamatus ja vallasvara registrites ühendava mittetulundusühingu juhatuse avalduse põhjal.

(2) Ühendatav mittetulundusühing loetakse lõppenuks ühinemise kandmisega ühendava mittetulundusühingu asukoha registrisse. Registripidaja kustutab ühendatava mittetulundusühingu registrist.

(3) Ühinemise kandmisega ühendava mittetulundusühingu asukoha registrisse saavad ühendatava mittetulundusühingu liikmed ühendava mittetulundusühingu liikmeteks.

§ 64. Ühinemine uue mittetulundusühingu asutamisega

- (1) Ühinemisele uue mittetulundusühingu asutamisega kohaldatakse käesoleva seaduse paragrahvisid 56-63 koos seadusega ettenähtud täiendustega.
- (2) Ühinevatele mittetulundusühingutele kohaldatakse ühendatava mittetulundusühingu kohta sätestatud ja asutatavale mittetulundusühingule ühendava mittetulundusühingu kohta sätestatud. Mittetulundusühingud loetakse ühinenuks uue mittetulundusühingu registrisse kandmisega.
- (3) Uue mittetulundusühingu asutamisele kohaldatakse mittetulundusühingu asutamise sätteid, kui käesolevas peatükis sätestatud ei tulene teisiti. Asutajateks on ühinevad mittetulundusühingud.
- (4) Ühinemislepingus tuleb lisaks käesoleva seaduse paragrahv 57 lõikes 1 sätestatule määrata uue mittetulundusühingu nimi ja asukoht ning juhatuse liikmed. Ühinemislepingule lisatakse asutatava mittetulundusühingu põhikirj, mis kinnitatakse ühinemisotsusega.
- (5) Ühineva mittetulundusühingu juhatuse esitab avalduse ühinemise kandmiseks mittetulundusühingu asukoha registrisse.
- (6) Ühinevate mittetulundusühingute juhatused esitavad ühise avalduse uue mittetulundusühingu kandmiseks selle asukoha registrisse.

2. jagu Jagunemine

§ 65. Jagunemise mõiste

- (1) Jagunemine toimub likvideerimismenetluseta jaotumise või eraldumise teel. Põhikirjaga võib ette näha, et jagunemine on või ei ole lubatud ainult põhikirjas ettenähtud tingimustel.
- (2) Jaotumisel annab jagunev mittetulundusühing oma vara üle omandavatele mittetulundusühingutele. Omandav mittetulundusühing võib olla olemasolev või asutatav mittetulundusühing. Jaotumisel loetakse jagunev mittetulundusühing lõppenuks.
- (3) Eraldumisel annab jagunev mittetulundusühing osa oma varast üle ühele või mitmele omandavale mittetulundusühingule. Omandav mittetulundusühing võib olla olemasolev või asutatav mittetulundusühing.
- (4) Jagunemisel saavad jaguneva mittetulundusühingu liikmed vastavalt jagunemislepingule omandavate mittetulundusühingute liikmeteks.
- (5) Mittetulundusühing võib jaguneda ainult mittetulundusühinguteks ning osaleda ainult mittetulundusühingu jagunemisel.
- (6) Seaduses sätestatud juhtudel on jagunemiseks nõutav pädeva asutuse luba.

§ 66. Jagunemisleping

- (1) Jagunemiseks sõlmivad jagunemises osalevate mittetulundusühingute juhatused jagunemislepingu. Jagunemislepingust tekivad õigused ja kohustused pärast lepingu heakskiitmist käesoleva seaduse paragrahvis 67 sätestatud korras. Jagunemislepingus tuleb märkida:
 - 1) jagunemisel osalevate mittetulundusühingute nimed ja asukohad;
 - 2) õigused, mida omandav mittetulundusühing annab jaguneva mittetulundusühingu liikmetele;
 - 3) igale omandavale mittetulundusühingule üleantava vara nimekirj;
 - 4) jagunemise tagajärjed töötajatele.
- (2) Jagunemisleping peab olema kirjalik.
- (3) Kui heakskiidetud jagunemisleping on tingimuslik ja tingimus ei ole viie aasta jooksul pärast lepingu sõlmimist saanud, võib mittetulundusühing selle lõpetada, teatades lõpetamisest vähemalt kuus kuud ette, kui jagunemislepingus ei ole ette nähtud lühemat etteteatamise tähtaega.

§ 67. Jagunemisotsus

- (1) Jagunemislepingust tekivad õigused ja kohustused, kui jagunemislepingu on heaks kiitnud kõik jagunemises osalevad mittetulundusühingud. Jagunemisotsus peab olema kirjalik.

(2) Jagunemisotsus on vastu võetud, kui selle poolt hääletas üle 2/3 üldkoosolekus osalenud liikmetest ja põhikirjaga ei ole ette nähtud suurema häälteenamuse nõuet.

§ 68. Võlausaldajate kaitse

(1) Jagunemises osaleva mittetulundusühingu juhatus saadab jagunemisotsuse vastuvõtmisest 15 päeva jooksul kirjaliku teate jagunemise kohta mittetulundusühingule teada olevatele võlausaldajatele, kellel olid nõuded mittetulundusühingu vastu enne jagunemisotsuse vastuvõtmist.

(2) Jagunemisotsuse kohta peab juhatus avaldama ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded kaks teadet vähemalt 15-päevase vahega ning kutsuma neis võlausaldajaid üles oma nõuded esitama. Teates tuleb näidata, et võlausaldajad esitaksid oma nõuded kahe kuu jooksul.

(3) Mittetulundusühing peab tagama võlausaldajate nõuded, kui need on esitatud kahe kuu jooksul viimase teate avaldamisest. Kui nõude täitmise tähtpäev on saabunud või kui nõue ei ole piisavalt tagatud, võib võlausaldaja nõuda nõude rahuldamist.

(4) Omandava mittetulundusühingu võlausaldaja võib oma nõude tagamist või rahuldamist nõuda üksnes siis, kui ta tõendab, et jagunemine ohustab tema nõude täitmist, välja arvatud siis, kui tema nõude täitmise tähtpäev on saabunud.

§ 69. Avalduse esitamine registrile

(1) Jagunemises osaleva mittetulundusühingu juhatus esitab pärast kolme kuu möödumist teise jagunemisteate avaldamisest avalduse jagunemise kandmiseks oma asukoha registrisse. Avaldusele lisatakse:

- 1) jagunemislepingu notariaalselt kinnitatud ärakiri;
- 2) jagunemisotsus;
- 3) jagunemise luba, kui see on nõutav;
- 4) viide Ametlike Teadaannete numbritele, milles on avaldatud käesoleva seaduse § 68 lõikes 2 nimetatud teated.

(2) Avalduses peavad juhatuse liikmed kinnitama, et oma nõuded tähtaegselt esitanud ja jagunemise vastu vaieldud võlausaldajate nõuded on tagatud või rahuldatud.

§ 70. Omandava mittetulundusühingu nimi

Jagunemise korral võib omandav mittetulundusühing jätkata tegevust jaguneva mittetulundusühingu nime all.

§ 71. Jagunemise kanne

(1) Jagunemine kantakse jaguneva mittetulundusühingu asukoha registrisse, kui kanne on tehtud kõigi omandavate mittetulundusühingute asukoha registritesse. Omandavate mittetulundusühingute asukoha registre kannetes märgitakse, et jagunemine loetakse toimunuks selle kandmisega jaguneva mittetulundusühingu asukoha registrisse.

(2) Jaguneva mittetulundusühingu asukoha registripidaja teatab omandavate mittetulundusühingute asukoha registripidajatele jagunemise registrisse kandmisest ja saadab neile registri väljavõtte. Saanud teate, märgib registripidaja registrisse, millal on jagunemine kantud jaguneva mittetulundusühingu asukoha registrisse.

§ 72. Kande õiguslik toime

(1) Jagunemise kandmisega jaguneva mittetulundusühingu asukoha registrisse läheb jaguneva mittetulundusühingu kogu vara, eraldumise korral eraldatud vara vastavalt jagunemislepingus ettenähtud jaotusele, üle omandavatele mittetulundusühingutele. Pärast jagunemise kandmist jaguneva mittetulundusühingu asukoha registrisse tehakse vara ülemineku kanded kinnistusraamatusse ja vallasvara registritesse omandava mittetulundusühingu juhatuse avaldusel.

(2) Jagunemisel lõpeb jagunev mittetulundusühing jagunemise kandmisega jaguneva mittetulundusühingu asukoha registrisse. Registripidaja kustutab jaguneva mittetulundusühingu registrist.

(3) Jagunemise kandmisega jaguneva mittetulundusühingu asukoha registrisse saavad jaguneva mittetulundusühingu liikmed vastavalt jagunemislepingule omandavate mittetulundusühingute liikmeks.

(4) Jagunemisel jagamata jäänud vara jagatakse omandavate mittetulundusühingute vahel võrdeliselt nende osaga jagatavas varas.

§ 73. Vastutus jaguneva mittetulundusühingu kohustuste eest

(1) Enne jagunemise kandmist jaguneva mittetulundusühingu asukoha registrisse tekkinud jaguneva mittetulundusühingu kohustuste eest vastutavad jagunemises osalevad mittetulundusühingud solidaarselt. Solidaarvõlgnike omavahelises suhtes on kohustatud isikuks ainult see, kellele kohustused määrati jagunemislepinguga.

(2) Jagunemises osalev mittetulundusühing, kellele kohustust jagunemislepingus ei määratud, vastutab jaguneva mittetulundusühingu kohustuse eest, kui selle täitmise tähtpäev saabub viie aasta jooksul pärast jagunemise kandmist jaguneva mittetulundusühingu asukoha registrisse.

§ 74. Jagunemine uue mittetulundusühingu asutamisega

(1) Jagunemisele uue mittetulundusühingu asutamisega kohaldatakse käesoleva seaduse paragrahvides 65-73 sätestatud koos seaduses ettenähtud täiendustega.

(2) Asutatavatele mittetulundusühingutele kohaldatakse omandavate mittetulundusühingute kohta sätestatud.

(3) Uue mittetulundusühingu asutamisele kohaldatakse mittetulundusühingu asutamise sätteid, kui käesoleva peatüki sätetest ei tulene teisiti. Asutajaks on jagunev mittetulundusühing.

(4) Jagunemisel uue mittetulundusühingu asutamisega koostab jaguneva mittetulundusühingu juhatus jagunemiskava, mis asendab jagunemislepingut. Jagunemiskavas tuleb lisaks käesoleva seaduse paragrahv 66 lõikes 1 sätestatule määrata uue mittetulundusühingu nimi ja asukoht ning juhatuse liikmed. Jagunemiskavale lisatakse asutatava mittetulundusühingu põhikiri, mis kinnitatakse jagunemisotsusega.

(5) Jaguneva mittetulundusühingu juhatus esitab avalduse uute mittetulundusühingute kandmiseks nende asukoha registrisse ning jagunemise kandmiseks jaguneva mittetulundusühingu asukoha registrisse.

(6) Iga uue mittetulundusühingu asukoha registripidaja teatab jaguneva mittetulundusühingu asukoha registripidajale uue mittetulundusühingu registrisse kandmisest. Teadete saamisel kõigi uute mittetulundusühingute kohta kannab jaguneva mittetulundusühingu asukoha registripidaja jagunemise registrisse ja teatab kande tegemisest iga uue mittetulundusühingu asukoha registripidajale ning saadab neile registri väljavõtte. Saanud teate, märgib registripidaja registrisse, millal on jagunemine kantud jaguneva mittetulundusühingu asukoha registrisse.

7. peatükk MITTETULUNDUSÜHINGUTE JA SIHTASUTUSTE REGISTER

§ 75. Registri pidamine

(1) Registrit peetakse mittetulundusühingute ja sihtasutuste kohta.

(2) Registrit peavad maa- ja linnakohtute registriosakonnad (registripidajad) oma tööpiirkonnas asuvate mittetulundusühingute ja sihtasutuste kohta.

(3) Justiitsministri määrusega võib registriosakonna ülesanded anda maa- või linnakohtu kinnistusametile.

(4) Registri kanded teeb registripidaja, kelle tööpiirkonnas on mittetulundusühingu või sihtasutuse asukoht.

§ 76. Äriseadustiku kohaldamine

Registritele kohaldatakse vastavalt äriseadustiku (RT I 1995, 26-28, 355; 1998, 91-93, 1500; 1999, 10, 155; 23, 355; 24, 360; 57, 596; 102, 907; 2000, 29, 172; 49, 303; 55, 365; 57, 373; 2001, 34, 185) § 22 lõikeid 4-6, § 23, § 24 lõikeid 1-6, §-sid 25-27, 32 ja 32¹, § 33 lõikeid 4-9, § 41 lõikeid 1 ja 2, §-sid 43-47, 50, 52-56, § 57 lõikeid 1 ja 2, § 58, § 59 lõikeid 5 ja 6, §-sid 66-74 ja 511¹ ning § 541 lõiget 1¹.

§ 77. Registri avalikkus

(1) Registri kanded on avalikud. Igaühel on õigus tutvuda registrikartoteegiga ja avaliku toimikuga ning saada registrikartoteegist ja avalikus toimikus olevast dokumendist ärakirju.

(2) Isiku nõudel annab registripidaja tõendi, etkannetei ole muudetud või et teatud kannet registris ei ole.

(3) Registrikaardi ärakirja ja muu registriosakonnas säilitatava dokumendi ärakirja õigsuse kinnitab kohtunikuabi või volitatud registrisekretär.

(4) Registritoimikuga võib tutvuda isik, kellel on selleks õigustatud huvi.

§ 78. Registrisse kantavad andmed ja registrile esitatavad dokumendid

(1) Registrisse kantakse seaduses ettenähtud andmed.

(2) Mittetulundusühing on kohustatud registripidajale esitama kande aluseks olevad ja seaduses sätestatud muud dokumendid. Registripidajale esitatavas dokumendis peavad olema märgitud seaduses sätestatud andmed.

§ 78¹. Registripidajale esitatavad isikuandmed

(1) Kui seadus nõuab registripidajale esitatavas dokumendis isikukoodi näitamist ja isikul ei ole Eesti isikukoodi, tuleb selle asemel märkida ja registrisse kanda isiku sünnipäev, -kuu ja -aasta.

(2) Avalik-õiguslik juriidiline isik peab registripidajale esitatavas dokumendis lisaks registrikoodile viitama seadusele, millega antud isik on loodud. Juriidiline isik ei pea esitama registripidajale registrikoodi või muud registreerimisnumbrit, kui ta ei kuulu avalikku registrisse kandmisele.

(3) Füüsilise isiku elukohana esitatakse registripidajale ja kantakse registrisse kohaliku omavalitsuse üksus, kus ta elab.

(4) Juriidilise isiku asukohana esitatakse registripidajale ja kantakse registrisse kohaliku omavalitsuse üksus, kus ta asub.

(5) Isiku aadressina esitatakse registripidajale täpsed andmed elu- või asukohajärgse aadressi kohta (maja ja korteri number, tänava või talu nimi, asula, kohaliku omavalitsuse üksuse ja maakonna nimi, postisihnumber).

§ 79. Registri kanne

(1) Registri kanne tehakse mittetulundusühingu juhatuse avalduse põhjal, kohtuotsuse alusel või muul seaduses sätestatud alusel. Registripidajale avalduse või muude dokumentide esitamiseks õigustatud isik on kohustatud seda tegema.

(2) Registripidajale esitatav avaldus peab olema notariaalselt kinnitatud. Kui avaldus sisaldub asutamislepingus, peab asutamisleping olema notariaalselt kinnitatud.

(3) Registripidajale esitatavale avaldusele alla kirjutama õigustatud isik võib volitada alla kirjutama teist isikut. Avaldusele allakirjutamiseks antud volikiri peab olema notariaalselt kinnitatud.

(4) Registripidaja teatab kande tegemisest või sellest keeldumisest viivitamata mittetulundusühingule.

(5) Registripidaja keeldub kande tegemisest, kui avaldus või sellele lisatud dokumendid ei vasta seadusele.

§ 80. Kande õiguslik tähendus

(1) Registri kanne jõustub, kui kandeale on alla kirjutanud kandeotsuse täitnud isik ja kande otsustamiseks pädev isik.

(2) Kanne kehtib kolmanda isiku suhtes õigena, välja arvatud juhul, kui kolmas isik teadis või pidi teadma, etkannee ole õige. Kannet ei loeta kehtivaks õigustoimingute suhtes, mis tehakse 15 päeva jooksul pärast kande tegemist, kui kolmas isik tõendab, etkande sisu ei teadnud ega pidanudki teadma.

(3) Kui registrisse kandmisele kuuluvaid asjaolusid ei ole registrisse kantud, on neil asjaoludel kolmanda isiku suhtes õiguslik tähendus üksnes juhul, kui kolmas isik neist teadis või pidi teadma.

(4) Kohtuotsuse alusel tehtud kandes sisalduvad asjaolud omandavad õigusliku tähenduse kohtuotsuse jõustumisest.

§ 81. Ametiasutuste teatamiskohustus

Kohus, riigi- või kohaliku omavalitsuse asutus ning notar on kohustatud teatama registripidajale neile ametiseisundi tõttu teatavaks saanud registriandmete ebaõigsusest ja registrile esitamata andmetest.

§ 82. Kande tegemine avalduseta

(1) Kui registripidajal on andmeid tehtud kande ebaõigsuse kohta või kande puudumise kohta, võib ta teha vastavaid järelepärimisi.

(2) Kande ebaõigsuse või puudumise kindlakstegemisel teatab registripidaja sellest mittetulundusühingule, kelle avalduse alusel tulnuks kanne teha. Kui kahe nädala jooksul teatamisest ei ole kande tegemisele, parandamisele või kustutamisele vastu vaieldud, teeb, parandab või kustutab registripidaja kande ise.

(3) Avalduseta kande tegemine ei vabasta avalduse esitama pidanud mittetulundusühingut kohustusest tasuda kande tegemiseks ettenähtud riigilõivu. Kui kande ebaõigsus tekkis registripidaja tegevuse tõttu, vabastab ta kandeotsusega mittetulundusühingu riigilõivu tasumisest.

(4) Kui käesoleva paragrahvi lõike 2 alusel kande tegemine tooks kaasa mittetulundusühingu registrist kustutamise, võib registripidaja kohtus algatada sundlõpetamise.

§ 83. Registri koosseis

Registri koosseisu kuulub:

- 1) registrikartoteek;
- 2) avalikud toimikud;
- 3) registritoimikud.

§ 84. Registrikartoteek

(1) Registre kantud mittetulundusühingu kohta avatakse eraldi registrikaart.

(2) Registrikaardid moodustavad registrikartoteegi.

§ 85. Avalik toimik

(1) Registre kantud mittetulundusühingu kohta avatakse avalik toimik.

(2) Avalikus toimikus säilitatakse dokumente, mille mittetulundusühing on registripidajale seaduse kohaselt esitanud. Samuti säilitatakse avalikus toimikus registripidajale tema nõudmisel esitatud andmeid mittetulundusühingu liikmeskonna kohta.

(3) Registripidajale esitatakse dokumendi originaal või notariaalselt kinnitatud ärakiri, kui seaduses ei ole sätestatud teisiti.

§ 86. Registritoimik

(1) Registre kantud mittetulundusühingu kohta avatakse registritoimik.

(2) Registritoimikus säilitatakse mittetulundusühingu kohta käivaid dokumente, mis ei kuulu säilitamisele avalikus toimikus.

§ 87. Registripäevik

(1) Registripäevikus registreeritakse kande tegemise avaldused.

(2) Registripäevikusse märgitakse, kas avaldus on rahuldatud.

§ 88. Registrikood

Mittetulundusühingule antakse registrisse kandmisel kordumatu registrikood.

§ 89. Mittetulundusühingu registrikaardi andmed

Mittetulundusühingu registrikaardile kantakse tema kohta järgmised andmed:

- 1) registrikood ja registrikannete järjekorranumbrid;
- 2) nimi;
- 3) asukoht ja aadress;
- 4) juhatuse liikme andmed;
- 5) pankrotihalduri andmed;
- 6) likvideerija andmed;
- 7) juhatuse liikmete ja likvideerijate esindusõiguse kord, kui see erineb seaduses ettenähtud üldreeglit;
- 8) põhikirja kinnitamise aeg ning põhikirja muutmise aeg;
- 9) tegutsemistähtaeg, kui mittetulundusühing on asutatud tähtajaliselt;
- 10) lõpetamine;
- 11) ühinemine ja jagunemine;
- 12) pankroti väljakuulutamise ning pankrotimenetluse lõppemine;
- 13) registrist kustutamine;
- 14) likvideeritud ühingu dokumentide hoidja andmed;
- 15) kande kuupäev ning kandeotsuse täitnud isiku ja kande otsustamiseks pädeva isiku allkiri, nimi ja amet;
- 16) viited varasematele ja hilisematele kannetele ning märkused.

§ 89¹. Kande otsustamisest taandamine

Registrissekandmise otsustamiseks pädev isik ei või osa võtta kandeavalduse menetlemisest ega teha kandeotsust või kohtumäärust, kui:

- 1) ta ise või tema sugulane või hõimlane tsiviilkohtupidamise seadustiku (RT I 1993, 31/32, 538; 1994, 1, 5; 1995, 29, 358; 1996, 3, 57; 42, 811; 1997, 87, 1466; 1998, 43-45, 666) paragrahv 18 lõike 1 punktis 2 nimetatud ulatuses on mittetulundusühingu või sihtasutuse asutaja või juhatuse liige või sihtasutuse nõukogu liige või sihtasutuse audiitor;
- 2) muud asjaolud tekitavad kahtlusi tema erapooletuses.

§ 90. Registrikartide hoidmise kord

- (1) Registrikarte hoitakse vastavalt registrikoodidele.
- (2) Ühe mittetulundusühingu registrikarte tuleb hoida koos.
- (3) Registrist kustutatud mittetulundusühingute registrikartid tuleb registrikartoteegist eraldada ja hoida lahus.

8. peatükk

SEADUSE RAKENDAMINE

§ 91. Käesoleva seaduse kohaldamine mittetulundusühingutele, nende liitudele ja muudele mittetulunduslikele ühendustele

(1) Alates 1996. aasta 1. oktoobrist võib mittetulundusühinguid asutada ainult käesolevas seaduses sätestatud korras ja neile kohaldatakse käesolevas seaduses sätestatud.

(2) Enne 1996. aasta 1. oktoobrit asutatud mittetulundusühingutele ja nende liitudele, samuti muudele mittetulunduslikele ühendustele kohaldatakse nende mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kandmiseni mittetulundusühingute seaduse paragrahvis 1, paragrahv 2 lõike 1 esimeses lauses, paragrahvis 3, paragrahv 4 lõigetes 2 ja 3, paragrahvis 5, paragrahv 12 lõikes 1, lõike 2 esimeses lauses, lõigetes 3 ja 4, paragrahvides 13-22, paragrahv 23 lõigetes 1 ja 1.1, paragrahvides 24-26, paragrahv 27 lõikes 1, lõike 2 esimeses lauses, lõikes 3, lõike 4 esimeses lauses, paragrahvides 28-45, paragrahv 46 lõike 1 esimeses lauses ja lõikes 2 ning paragrahvides 47-55 sätestatud. Kui mittetulundusühingu, ühingute liidu või muu mittetulundusliku ühenduse põhikiri on vastuolus käesoleva seadusega, kohaldatakse seaduses sätestatud.

(3) Ettevõttereegistrisse kantud mittetulundusühingu kandmisel mittetulundusühingute ja sihtasutuste registrisse kohaldatakse kogu mittetulundusühingute seadust.

§ 92. Ühinemine ja jagunemine

(1) Registrisse kantud mittetulundusühingute ühinemine ja jagunemine toimub käesolevas seaduses sätestatud korras. Registrisse kantud mittetulundusühing ei või ühineda registrisse kandmata mittetulundusühinguga või ühingute liiduga ega muu mittetulundusliku ühendusega.

(2) Mittetulundusühinguna registrisse kandmata mittetulundusühingute, ühingute liitude ja muude mittetulunduslike ühenduste ühinemine ja jagunemine ei ole lubatud.

§ 93. Registrisse kandmise avaldus

(1) Enne 1996. aasta 1. oktoobrit asutatud ja Eesti Vabariigi ettevõtete, asutuste ja organisatsioonide registris (edaspidi ettevõttereegister) registreeritud mittetulundusühing, ühingute liit või muu mittetulunduslik ühendus, mis vastab käesoleva seaduse nõuetele, kantakse mittetulundusühinguna registrisse tema avalduse põhjal. Mittetulundusühinguna kantakse registrisse ka ettevõttereegistris registreerimata mittetulundusühingud, mis on asutatud enne mittetulundusühingute ja nende liitude seaduse (RT I 1994, 28, 425; 49, 805; 1995, 23, 332; 1996, 42, 811; 49, 953) jõustumist kehtinud õigusaktide kohaselt.

(2) Registrisse kandmise avalduses tuleb märkida mittetulundusühingu kohta seaduses sätestatud andmed ning avaldusele lisada seaduses sätestatud dokumendid peale asutamislepingu, samuti tema ettevõttereegistris registreerimise tunnistus ning üldkoosoleku või volinike koosoleku protokoll, millega on kinnitatud põhikirja kehtiv redaktsioon ning valitud avaldusele allakirjutanud juhatuse. Käesoleva paragrahvi lõike 1 teises lauses nimetatud mittetulundusühingud esitavad registripidajale ettevõttereegistris registreerimise tunnistuse asemel oma asutamisosuse ja muud asutamise aluseks olevad dokumendid. Kohtunik või kohtunikuabi peab vastava avalduse kohta otsuse tegema kahe kuu jooksul, arvates selle ja kõigi muude ettenähtud dokumentide esitamisest. Kui mittetulundusühingu kandeavalduse vaatas läbi registrisekretär ning kande tegemise otsustas kohtunik, kirjutab kande kohtuniku asemel alla registrisekretär.

(3) Mittetulundusühingu, ühingute liidu või muu mittetulundusliku ühenduse põhikiri peab mittetulundusühinguna registrisse kandmiseks olema viidud kooskõlla käesolevas seaduses sätestatuga.

(4) Enne 1996. aasta 1. oktoobrit asutatud mittetulunduslikud ühendused, mille eesmärgiks on vara sihtotstarbeline kogumine ja jagamine ning millel on liikmed, võib ümber kujundada sihtasutuseks vastavalt sihtasutuste seadusele. Ümberkujundamise otsustab ja uue põhikirja võtab vastu ühenduse liikmete üldkoosolek. Liikmetele kuuluvad sihtasutuse asutajate õigused.

(5) Ümberkujundamisel käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud asjaoludel ei maksustata sihtasutusele üleantavat vara tulu- ja käibemaksuga.

(6) Käesoleva seaduse paragrahv 91 lõikes 2 nimetatud mittetulunduslike ühenduste põhikirjas muudatuste tegemine ja ettevõtteregestris registreerimisele kuuluvate andmete muutmine toimub enne 1996. aasta 1. oktoobrit kehtinud korras.

§ 94. Märked registrites

(1) Ettevõtteregestrisse kantud mittetulundusühingu, ühingute liidu või muu mittetulundusliku ühenduse mittetulundusühinguna registrisse kandmisel tehakse registripidaja teate alusel ettevõtteregestri kandes sellekohane märg.

(2) Enne 1996. aasta 1. oktoobrit asutatud mittetulundusühingu, ühingute liidu või muu mittetulundusliku ühenduse mittetulundusühinguna registrisse kandmisel tehakse registrisse märgi mittetulundusühingu varasema registreerimise kohta ettevõtteregestris, näidates ära endise registrinumbri.

§ 95. Regristri kustutamine

(1) Ettevõtteregestrisse kantud mittetulundusühingud, nende liidud ning muud mittetulunduslikud ühendused (edaspidi ühendus), mida ei ole 1999. aasta 1. märtsiks mittetulundusühinguna registrisse kantud või mille registrisse kandmiseks ei ole selleks ajaks registripidajale avaldust esitatud või mille registrisse kandmise avaldus on jäetud pärast seda kuupäeva rahuldamata, loetakse sundlõpetatuks. Ettevõtteregestrisse kantud erakonna suhtes kehtib sama tähtajana 1998. aasta 1. oktoober.

(1¹) Siseministeeriumis peetavasse Eesti kirikute, koguduste ja koguduste liitude registrisse kantud juriidilistele isikutele ei laiene käesoleva paragrahvi lõikes 1 nimetatud tähtaeg ning need juriidilised isikud kantakse registrisse kirikute ja koguduste seaduses ettenähtud tähtajal ja korras.

(2) Ettevõtteregestri pidaja avaldab ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded teate ühenduse sundlõpetamisest. Kui registripidaja teeb ühenduse registrisse kandmise kohta otsuse, millega jätab avalduse rahuldamata pärast 1999. aasta 1. märtsi või erakonna avalduse pärast 1998. aasta 1. oktoobrit, avaldab registripidaja ise teate ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

(3) Sundlõpetamise teates tuleb märkida, et ühenduse võlausaldajad ja liikmed esitaksid kahe kuu jooksul teate ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded avaldamisest arvates ühenduse asukohajärgsele kohtule avaldused likvideerimise läbiviimiseks likvideerijate määramise kohta või pankroti väljakuulutamise kohta.

(4) Sundlõpetatud ühenduse juhatuse või seda asendava organi esindusõigus säilib kuni kohtu poolt likvideerija määramiseni või pankroti väljakuulutamiseni või ühenduse ettevõtteregestrist kustutamiseni. Muudatusi juhatuse või seda asendava organi koosseisus võib kuni selle ajani teha mõjuval põhjusel kohtu loal ja nad jõustuvad ettevõtteregestris registreerimisel. Mõjuvaks põhjuseks loetakse eeskätt:

- 1) pikaajalist või rasket haigust, mille tõttu muutub võimatuks juhatuse või seda asendava organi liikme kohustuste täitmine;
- 2) juhatuse või seda asendava organi liikme surma, teadmata kadunuks või surnuks tunnistamist, samuti teovõimetuks tunnistamist;
- 3) kohtuotsuse jõustumist, millega määrati vabaduskaotuslik karistus;
- 4) kohtuotsuse jõustumist, millega juhatuse või seda asendava organi liikmel võeti ära õigus teataval tegevusalal tegutsemiseks;
- 5) alalist elamaasumist välismaale.

(5) Sundlõpetatud ühendus ei tohi:

- 1) võõrandada, rendile anda ega piiratud asjaõigustega koormata ühendusele kuuluvaid kinnisasju, riiklikusse registrisse kantavaid vallasasju (hooned, sõidukid jne) ega osalust äriühingutes (osad, aktsiad);
- 2) muuta põhikirja;
- 3) asutada teisi juriidilisi isikuid.

(6) Käesoleva paragrahvi lõike 5 punktis 1 sätestatud piirangud kehtivad kuni kohtu poolt likvideerija määramiseni või pankroti väljakuulutamiseni. Nimetatud piirangud kehtivad kolmandate isikute suhtes.

(7) Sundlõpetatud ühenduse võlausaldajatel ja liikmetel on kahe kuu jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded sundlõpetamisteate avaldamisest alates õigus esitada ühenduse asukohajärgsele kohtule avaldusi likvideerimise läbiviimiseks likvideerija määramise kohta või pankroti väljakuulutamise kohta.

(8) Käesoleva paragrahvi lõike 7 alusel esitatavas avalduses likvideerimise läbiviimise kohta tuleb esitada:

- 1) andmed sundlõpetatud ühenduse kohta, sealhulgas viide ametliku väljaande Ametlikud Teadaanded numbrile, kus ilmus sundlõpetamisteade;
- 2) avalduse esitaja nimi ning elu- või asukoht ja postiaadress;
- 3) andmed avalduse aluseks oleva nõude suuruse, aluse ja maksetähtaja kohta, kui taotluse esitas võlausaldaja; sel juhul lisatakse tõendid avalduse aluseks oleva nõude olemasolu kohta;
- 4) taotlus likvideerija määramise kohta, tema nimi ning elukoht ja postiaadress. Avaldusele tuleb lisada isiku nõusolek, kelle likvideerijaks määramist taotletakse, välja arvatud juhul, kui taotletakse ettevõttere registrisse kantud ühenduse juhi likvideerijaks määramist. Samuti tuleb avaldusele lisada riigilõivu tasumise tõend.

(9) Kohus võib sundlõpetatud ühenduse likvideerijaks määrata eeskätt vastava ühenduse ettevõttere registrisse kantud juhi, kes on kohustatud likvideerija ülesanded vastu võtma, kui tegemist ei ole käesoleva paragrahvi lõikes 4 nimetatud mõjuvate põhjustega.

(10) Kui kohus on juba määranud sundlõpetatud ühendusele likvideerija, käsitletakse järgmisi avaldusi likvideerimise läbiviimise kohta nõuetest teatamisena ning kohus edastab need likvideerijale.

(11) Isik, kes on esitanud kohtule teadvalt vale avalduse likvideerimise läbiviimiseks likvideerija määramise kohta, peab hüvitama sellega ühendusele, selle võlausaldajatele ja liikmetele tekitatud kahju.

(12) Kui võlausaldajad oma avaldusi käesoleva paragrahvi lõikes 7 nimetatud tähtaja jooksul eiesitavõi kui likvideerimismenetlus on lõpetatud, loetakse ühendus lõppenuks ja kustutatakse registrist.

(12¹) Kui pärast ühenduse lõppenuks lugemist ja registrist kustutamist ilmneb, et ühendusel on täiendavat vara, mida likvideerimismenetluses ei käsitletud, algatab kohus registrist kustutatud ühenduse liikme avalduse alusel likvideerimise järelmenetluse, millele rakendatakse likvideerimismenetluse kohta käivaid sätteid. Järelmenetluse algatamisel tuleb algatamise teates märkida, et tegemist on järelmenetlusega. Järelmenetluses ei ole registrist kustutatud ühenduse võlausaldajatel õigust esitada jagatava vara suhtes nõudeid.

(12²) Kui pärast ühenduse lõppenuks lugemist ja registrist kustutamist ilmneb, et ühendusel on vara, kuid likvideerimismenetlus on läbi viimata või on vara ettevõttere registris registreerimata mittetulundusühistul, mis on asutatud enne mittetulundusühingute ja nende liitude seaduse jõustumist kehtinud õigusaktide kohaselt, algatab kohus huvitatud isiku avalduse alusel likvideerimismenetluse, millele kohaldatakse käesoleva paragrahvi sätteid.

(13) Kui ühendus on lõppenud avalduste mitteesitamise tõttu, loetakse ühenduse juht, kes on ühenduse lõppemise hetkel kantud ettevõttere registrisse, likvideeritud ühenduse dokumentide hoidjaks ja märgitakse ettevõttere registri pidaja poolt ettevõttere registrisse.

(14) Likvideeritud ühenduse dokumentide hoidja vastutab dokumentide säilimise eest ettenähtud säilitusaja jooksul ning on kohustatud võimaldama õigustatud huviga isikutel nendega tutvuda.

(15) Justiitsminister võib oma määrusega kehtestada täpsema korra käesolevas paragrahvis nimetatud sundlõpetamise teostamiseks ning likvideerijate tasustamise korra ja piirmäärad.

§ 96. Mittetulundusühingu nimi

(1) Mittetulundusühingu kandmisel registrisse teeb registripidaja järelepärimise ettevõttere registri pidajale ettevõttere registris sama või sarnase nime esinemise kohta.

(2) Taotletavat nime ei kanta registrisse, kui selle nime või nimega eksitavalt sarnase nime all on registreeritud ettevõttere registris teine mittetulundusühing, ühingute liit või muu mittetulunduslik ühendus enne taotlejat.

§ 97. [Kehtetu - RT I 2002, 53, 336- jõust. 01.07.2002]

§ 98. Relvi valdavate, samuti sõjaväeliselt korraldatud või sõjaväelisi harjutusi harrastavate ühingute registrisse kandmine

Relvi valdava, samuti sõjaväeliselt korraldatud või sõjaväelisi harjutusi harrastava mittetulundusühingu võib registrisse kanda ainult Vabariigi Valitsuse nõusolekul. Nõusoleku andmise tingimused ja kord sätestatakse seaduses.

§ 99. Töötajate ühingute tegevuse korraldamine

(1) Kuni töötajate (töövõtjate) ühingute tegevust sätestava seaduse vastuvõtmiseni kohaldatakse neile vastavalt Eesti NSV ametiühingute seaduse (ENSV Teataja 1989, 40, 623; RT 1992, 35, 462) sätteid, mis ei ole vastuolus käesoleva seadusega.

(2) Ettevõttere registrisse kantud ametiühingute, nende liitude ja keskliidu suhtes, mis ei ole registrisse kandmise avaldust esitanud või mille registrisse kandmise avaldus jäetakse rahuldamata, kohaldatakse käesoleva seaduse paragrahv 95 alates 1999. aasta 1. detsembrist. Nimetatud ühendused võivad esitada registrisse kandmise avalduse kuni 1999. aasta 1. detsembrini.

(3) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ühenduste suhtes, mille registrisse kandmise avalduses esinevate puuduste kõrvaldamiseks on vastavalt äriseadustiku paragrahvile 54 määratud tähtaeg, peatub selle tähtaja kulgemine kuni 1999. aasta 1. detsembrini.

(4) Käesoleva paragrahvi lõikes 2 nimetatud ühenduste suhtes, mis loetakse sundlõpetatuks käesoleva seaduse paragrahv 95 alusel, likvideerimismenetlust läbi ei viida.

§ 100-110. [Käesolevast tekstist välja jäetud.]

§ 111. Rakendamise määrused

(1) Vabariigi Valitsus võib kooskõlas käesoleva seadusega anda määrusi käesoleva seaduse rakendamiseks.

(2) Justiitsminister võib anda määrusi registriosakondade tegevuse korraldamiseks.

§ 112. Seaduse jõustumine

Käesolev seadus jõustub 1996. aasta 1. oktoobril.